

PODGORICA – Međunarodni podgorički sajam knjiga i obrazovanja biće održan od 9. do 15. maja u garaži tržnog centra „Delta siti“. Zemlja gost biće Republika Češka, a slogan je „Crna Gora čita“. Novi segment od ove godine biće obrazovanje, što je i dodato zvaničnom nazivu 11. izdanja manifestacije, saopšteno je juče na konferenciji za novinare u „Gradskoj knjižari“.

Umjetnička direktorica Sajma Ksenija Popović kazala je da će posjetioci moći da prate programe, prezentacije, promocije i edukativne radionice posvećene obrazovanju, sa posebnim akcentom na segment izdavaštva i knjižarstva u toj oblasti. Ona je dodala da će se ova manifestacija, pored izložbenog i umjetničkog segmenta, osvrnuti i na deset godina od obnove nezavisnosti Crne Gore.

Reforma u Gimnaziji

Ministar prosvjete Predrag Bošković istakao je da će taj resor kroz aktivnosti Sajma predstaviti svoje najnovije inicijative i aktivnosti, u okviru srednjeg stručnog obrazovanja i reforme u podgoričkoj Gimnaziji.

– Ove godine pokušaćemo da formiramo jedno odjeljenje u okviru kojeg će se određeni predmeti izučavati na engleskom jeziku. Od narednih godina plan je da se u jednom

Podgorički sajam knjiga i obrazovanja od 9. do 15. maja u „Delta sitiju“

Jačanje programa u korist učenika

Sajam će biti prilika i da se predstavi kompletan sistem prosvjete, sa akcentom na izdavaštvo – kazao je ministar Predrag Bošković

ŠIRENJE KAPACITETA: Sa konferencije za novinare u „Gradskoj knjižari“

odjeljenju svi predmeti uče na engleskom. To ćemo na Sajmu predstaviti roditeljima

i budućim učenicima srednjih škola – kazao je Bošković. On je dodao da će Sajam biti

prilika i da se predstavi kompletan sistem prosvjete, sa akcentom na izdavaštvo. U

tom kontekstu, posebno je izdvojio aktivnosti Zavoda za udžbenike i nastavna sred-

stva, koji već godinama učestvuje na Sajmu sa novim izdanjima i projektima.

– Želimo, takođe, da što veći broj škola iz Crne Gore, posebno sa sjevera i juga, ima pristup Sajmu, tako da ćemo se angažovati da im omogućimo lakše druženje sa knjigom – kazao je Bošković.

On je otkrio da će za aktivnosti Sajma Ministarstvo prosvjete izdvojiti između 15.000 i 20.000 eura.

Razmjena iskustava

Otpremnik poslova Češke u Crnoj Gori Peter Šmejkal istakao je da je Sajam prilika da se ojača prijateljska i tradicionalna saradnja između dvije zemlje, u oblasti kulture i obrazovanja.

– Podgorički sajam knjiga i obrazovanja je odlično mjesto za prezentaciju određenih osobnosti u sferi kulture, umjetnosti, istorije i tradicije Češke, kao i da predstavimo našu zemlju kao tradicionalnu turističku destinaciju. Kao jedan od ključnih ciljeva saradnje naših zemalja ostaje upoznavanje i razmjena iskustava koje posjedujemo u raznim segmentima društva – kazao je Šmejkal. Ulaznica na Sajam koštaće jedan euro, a organizovane posjete ćaka biće besplatne. Detaljniji program biće predstavljen uoči početka manifestacije. **J.N.**

Elena Sangro u filmu „Voskresenja ne biva bez smrti“

„Voskresenja ne biva bez smrti“ u Nikšiću

NIKŠIĆ – Prvi crnogorski igrani film „Voskresenja ne biva bez smrti“ biće prikazan u Nikšićkom pozorištu večeras u 20 sati. Riječ je u restauriranoj verziji iz 1922. godine, u režiji Edoarda Benčivenga. Scenarij za film „Voskresenja ne biva bez smrti“ napisao je ministar pravde u pretposljednjoj emigrantskoj vladi Crne Gore Vladimir Popović. On je političkim i publicističkim radovima pokušavao da evropskoj javnosti ukaže na istorijsko pravo države Crne Gore na postojanje i na žrtve koje je podnijela tokom Prvog svjetskog rata. Novac za snimanje Vladimir Popović obezbijedio je uz pomoć crnogorske emigracije u Italiji i italijanske kraljice Jelene Savojske, kćerke crnogorskog kralja Nikole. Realizaciju filma od početka je podržavao i znameniti italijanski pjesnik i političar Gabriele d'Annunzio. On je sa Popovićem saradivao na konačnoj verziji scenarija i povezo ga sa jednom od tada najpopularnijih italijanskih glumica Elenom Sangro, koja je bila i vlasnica kuće „Sangro film“, u čijoj produkciji je nastala

„Voskresenje“. D'Annunzio je pomogao da se oko ovoga projekta okupe značajna italijanska filmska imena toga vremena. Reditelj je bio Eduardo Benčivenga. Glavne uloge, osim Elene Sangro, igrali su: Karlo Gvalandri, Kamilo de Rosi, Enriko Skatici i Lado Fortunati. U ulogama glavnih junaka u dječjoj dobi pojavili su se sin i kćerka Vladimira Popovića, Ratimir i Lidija, i sin tadašnjeg predsjednika crnogorske vlade u emigraciji Pera Soća, Momo. Kao statisti u masovnim scenama učestvovali su crnogorski emigranti. Film je bio je dug 2.050 metara, a sastojao se od prologa, tri dijela i epiloga. Od integralne verzije pronađeno je svega 138 metara trake i 47 fotografija, na osnovu kojih je, uz sačuvan i originalni scenarij, profesor Dejan Kosanović, istoričar filma, uradio rekonstrukciju u trajanju od trideset minuta. Projekciju filma „Voskresenja ne biva bez smrti“ organizuju Crnogorska kinoteka i JU „Nikšićko pozorište“, u okviru programa podrške razvoju kulture u Nikšiću. **R.K.**

MUZIČKA KRITIKA: Gostovanje Crnogorskog simfonijskog orkestra u Tirani

Albanci dobro prihvatili „Gusle“

Stručna javnost nakon koncerta nije štedjela riječi hvale i oduševljenja za nivo muziciranja koji im je priušten. Publika je, uz dugotrajni aplauz i uzvike „bravo“, ispratila naše simfoničare

TIRANA – Crnogorski simfonijski orkestar, predvođen maestroom Grigorijem Kraskom, prvi put je gostovao u Nacionalnom teatru opere i baleta u Tirani. Realizacijom tog događaja, Muzički centar Crne Gore i najznačajnija albanska institucija kulture za izvođačke umjetnosti otpočeli su saradnju, za koju vjeruju da će biti nastavljena.

Simfoničari su izveli Mocartovu uvertira iz opere „Don Žuan“, savremeno djelo „Gusle“ naše kompozitorke Nine Perović, „Koncert za violinu, flautu i orkestar“ Bohuslava Martinua, kao i „Simfoniju br. 5“ P. I. Čajkovskog. Solističke dionice u Martinuovom koncertu tumačili su koncertmajstor Marko Radonić i prva flauta našeg orkestra Marija Đurđević-Ilić. Na prostranoj sceni i u akustičkim uslovima boljim nego u našem nacionalnom teatru, mnogobrojna publika u Tirani našim muzičarima dala je podršku pred sam početak nastupa.

Prava mjera

Koncert je otvoren Mocartovom uvertirom iz opere „Don Žuan“, čije se izvođenje vješto kretalo od segmenata pre-punih snažnog dramskog naboja, pa sve do odsjeka u kojima je maestro Krasko s lakoćom uspijevao da od našeg ansambla dobije vedriji i komičniji prizvuk, pun mocartovske razigranosti. U nastavku koncerta uslijedila je albanska premijera djela

NADAHNUT IZRAZ: Crnogorski simfonijski orkestar u Tirani

„Gusle“ crnogorske kompozitorke Nine Perović. Originalno pisane za gudački kvartet, „Gusle“ su u verziji za gudački orkestar prvi put izvedene 2012. u zagrebačkoj dvorani „Vatroslav Lisinski“. U tumačenju ovog djela nađena je prava mjera između muzičkog folklor kao osnove i njegove savremene umjetničke nadgradnje, što je bilo vidno i u interpretaciji crnogorskih simfoničara i soliste Dejana Božića. Kao i publika u drugim sredinama, i albanska je veoma dobro prihvatila djelo naše kompozitorke. Za kraj prvog dijela večeri odabran je Martinuov „Koncert za violinu, flautu i orkestar“, H 252 iz 1936. godine. Solisti Marko Radonić i Marija Đurđević-Ilić pokazali su i ovog puta dobru usaglašenost, poletnost i hitrost kod

zajedničkih i alterniranih nastupa, koje su dodatno krasili svojevrsna muzikalnost i nadahnuti solistički izrazi. Pod vođstvom maestra Kraska, pratnja našeg orkestra zvučala je odsječno, ritmički pre-gnantno i dosljedno je sprovedena kroz sva tri stava ovog koncerta.

Izuzetan ton

U drugom dijelu programa odsvirana je monumentalna „Peta simfonija“ Čajkovskog iz 1888. godine. U 50-minutnom izvođenju zahtjevnog djela, naš orkestar je demonstrirao izuzetno samopouzdanje, fokus, izvođačku sigurnost i odličnu koncentraciju. Maestro Krasko je predvodio simfoničare uz snažan osjećaj za mjeru, potpunu svijest o principima izgradnje stavova, koji su rezultirali divnom dramaturškom zaokruženo-

šću na nivou ciklusa. Izuzetno kvalitetan, gust, masivan ton bio je od presudne važnosti pri interpretaciji spoljašnjih stavova koji su imali i mračno-olujni, ali i trijumfalno-marševski ton. U simfoniji, ali i u prethodnim djelima, sve orkestarske sekcije i solisti iskoristili su veliki izražajni potencijal kompozicija, dajući svoj puni doprinos sveukupnom odličnom utisku. Auditorijum je pored ljubitelja klasičnog zvuka, činio i veliki broj kolega iz albanskog orkestra. Stručna javnost nakon koncerta nije štedjela riječi hvale i oduševljenja za nivo muziciranja koji im je priušten te večeri. Publika je na kraju bila na nogama i uz dugotrajni aplauz i uzvike „bravo“ ispratila maestra Kraska i naše simfoničare. **Vanja VUKČEVIĆ**